

องค์ประกอบของวิทยาศาสตร์

โดย

รศ. ดร. สุนีย์ เหมะประสิทธิ์^๔

คณะศึกษาศาสตร์ มศว

2561

เป้าหมายของวิทยาศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง 2560

- เพื่อให้เข้าใจหลักการ ทฤษฎี และกฎที่เป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์
- เพื่อให้เข้าใจขอบเขตของธรรมชาติวิชาวิทยาศาสตร์และข้อจำกัดในการศึกษา
- เพื่อให้มีทักษะที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าและคิดค้นทางเทคโนโลยี
- เพื่อให้ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มวลมนุษย์และสภาพแวดล้อมในเชิงที่มีอิทธิพลและผลกระทบซึ่งกันและกัน
- เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจในวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อสังคมและการดำรงชีวิต
- เพื่อพัฒนากระบวนการคิดและจินตนาการ.....
- เพื่อให้เป็นผู้ที่มีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

จุดมุ่งหมายของวิทยาศาสตร์

- ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด **concepts & skills** เพื่อการนำไปใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
- เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการ วิทยาศาสตร์ ทักษะการใช้อุปกรณ์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลและทักษะการเขียนรายงาน ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานเป็นทีม
- เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจิตวิทยาศาสตร์

สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต
- ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
- สารและสมบัติของสาร
- แรงแและการเคลื่อนที่
- พลังงาน
- กระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลก
- ดาราศาสตร์และอวกาศ
- ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

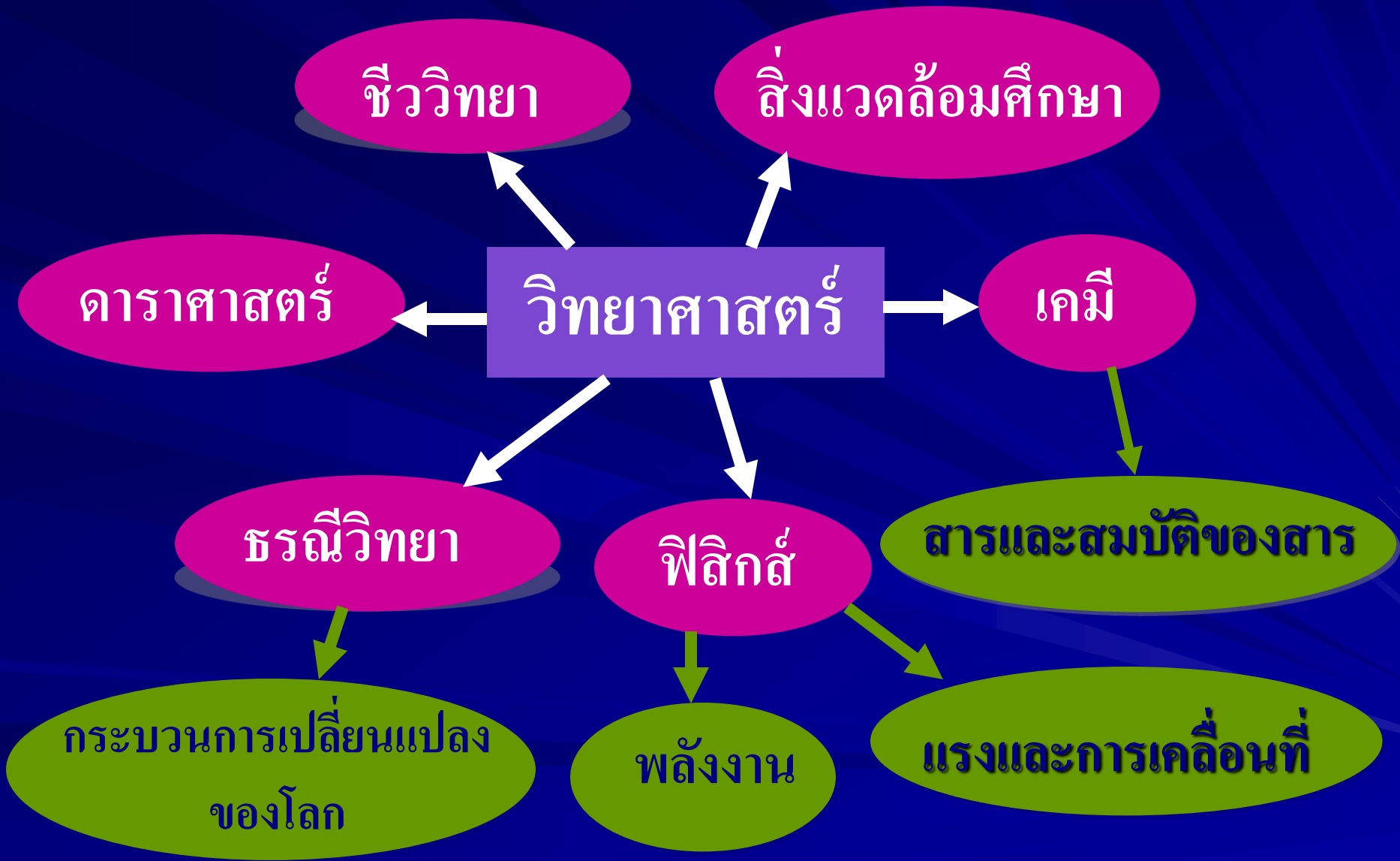
กระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

- วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
- วิทยาศาสตร์กายภาพ
- วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ
- เทคโนโลยี
  - การออกแบบและเทคโนโลยี
  - วิทยาการคำนวณ

ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

- สาระชีววิทยา
- สาระเคมี
- สาระฟิสิกส์
- สาระโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ

ความรู้ทางวิทยาศาสตร์

พื้นฐาน

- วิทยาศาสตร์ชีวภาพ
- วิทยาศาสตร์กายภาพ
- วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ
- เทคโนโลยี
  - การออกแบบและเทคโนโลยี
  - วิทยาการคำนวณ

เพิ่มเติม

- สารชีววิทยา
- สารเคมี
- สารฟิสิกส์
- สารโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ

ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

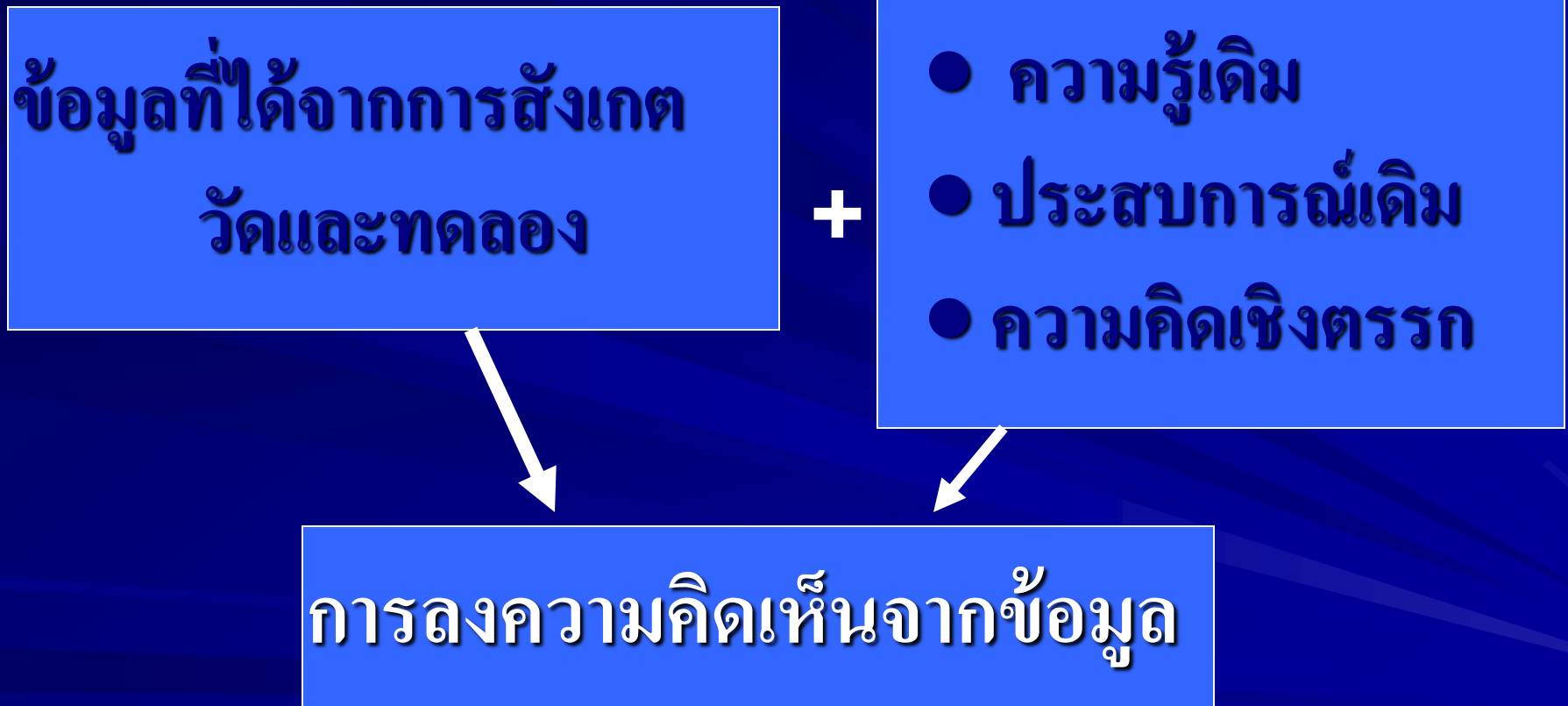
1. ทักษะการสังเกต (Observation)
2. ทักษะการวัด (Measurement)
3. ทักษะการคำนวณ (Using number)
4. ทักษะการจำแนกประเภท (Classification)
5. ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปส
และสเปสกับเวลา (Using Space Relation and
Space-Time Relationships)

6. ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล (Organizing Data and Communication)

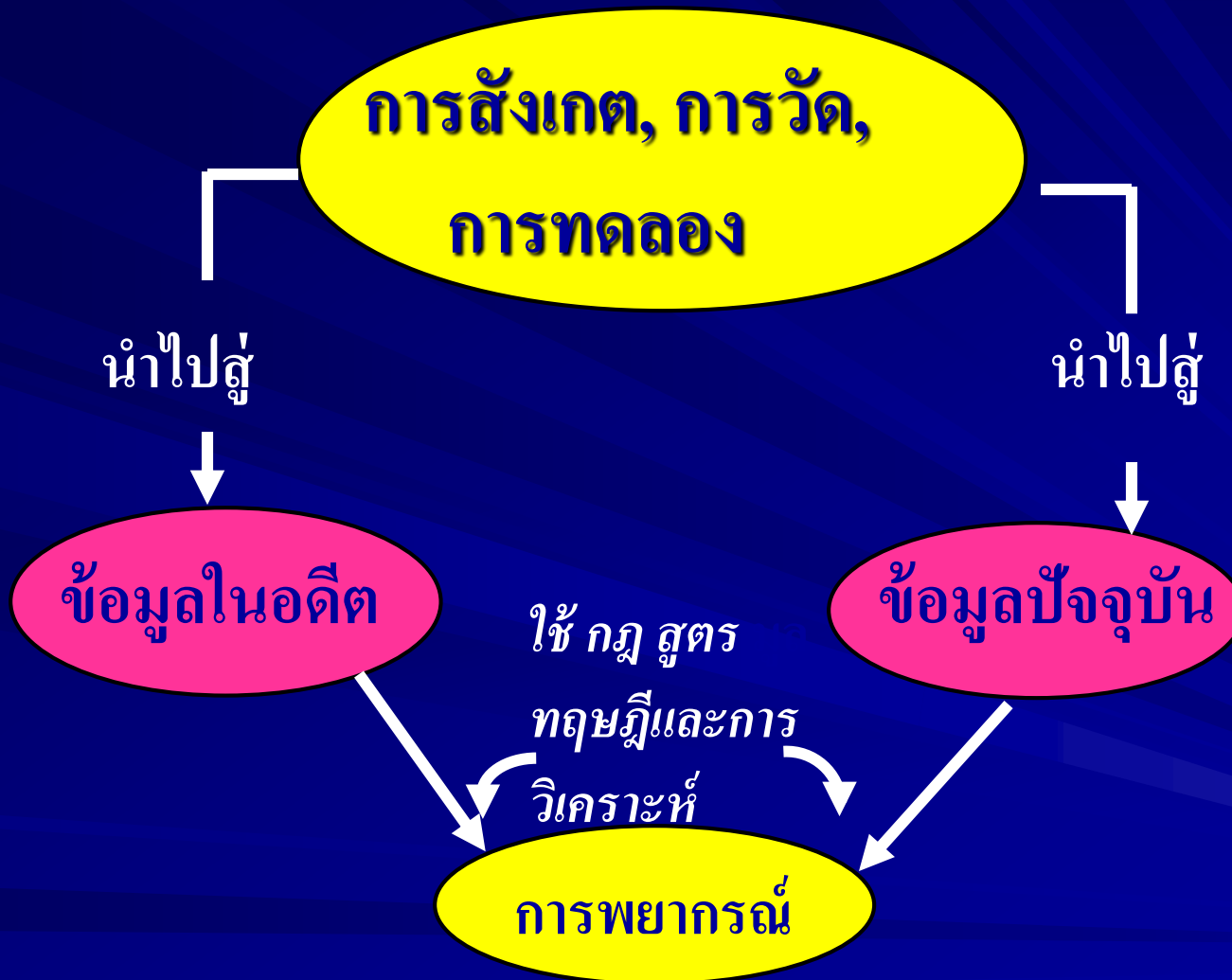
6.1 ข้อมูลที่เป็นตัวเลข (Numerical data) อาจนำเสนอในรูปแบบของกราฟชนิดต่าง ๆ แผนภูมิ (chart) แผนภาพ (diagram) แผนผัง (flowchart) แผนที่ (map) หรือสมการ เป็นต้น

- 6.2 ข้อมูลที่มีใช่ตัวเลขหรือข้อมูลที่เป็นการบรรยาย (nonnumerical or descriptive data) เป็นการนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพโดยอาศัยหลักตรรกวิทยาเพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ อาจนำเสนอในรูปแบบของภาษาพูดและภาษาเขียน

7. ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล (Inferring)

8. ทักษะการพยากรณ์ (Prediction)

9. ทักษะการตั้งสมมติฐาน

(Formulating hypothesis)

10. ทักษะการกำหนดและควบคุมตัวแปร

(Identifying and controlling variables)

11. ทักษะการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ

(Defining Operationally)

12. ทักษะการทดลอง (Experimenting)

13. ทักษะการตีความหมายข้อมูลและการลง

ข้อสรุป (Interpreting data and conclusion)

จิตวิทยาศาสตร์

- ความสนใจใฝ่รู้
- ความมุ่งมั่น อดทน รอบคอบ
- ความซื่อสัตย์ ประหยัด
- การร่วมแสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น
- ความมีเหตุผล
- การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

จิตวิทยาศาสตร์

ด้านอารมณ์และความรู้สึก

ความกระตือรือร้น

ความมีเสถียรภาพ ความอดทน พากเพียร

ทัศนคติทางบวกต่อความผิดพลาด

ความมีใจกว้าง

รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านปัญญา

ความปรารถนาที่จะได้แหล่งของสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ

ความสงสัยใฝ่รู้

การหลีกเลี่ยงที่จะสรุปอ้างอิงเกินขอบเขตของหลักฐานที่มีอยู่

ความอดทนต่อการอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจ

ความเต็มใจที่จะระงับการสรุปผลการศึกษา

การปฏิเสธที่จะเชื่อเรื่องที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์

การเปิดรับเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดเมื่อหลักฐานเปลี่ยน

วิทยาศาสตร์ กับ ทักษะการคิด

- การคิดเชิงเหตุผล (reasoning thinking)/
การคิดวิจารณ์ (critical thinking)
- การคิดสร้างสรรค์ (creative thinking)
- การคิดแก้ปัญหา
(problem solving thinking)